«Αντιμετώπιση της απειλής των εισβλητικών ειδών στη Βόρεια Ελλάδα, μέσω της ανάπτυξης συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και πληροφοριών για θηλαστικά»

Δράση Α4

Τεχνικός Σχεδιασμός Δράσεων Εξάλειψης του Αμερικάνικου μινκ

Παραδοτέο Α4.1

Έκθεση Αποτελεσμάτων Τεχνικής Συνάντησης

Φεβρουάριος 2020

Συντονιστής

Εταίροι

I. Αντικείμενο έργου LIFE ATIAS

LIFE ATIAS - LIFE18 NAT/GR/000430«Addressing the Threat of Invasive Alien Species in North Greece, using Early Warning and Information systems for mammals» με ελληνικό τίτλο «Αντιμετώπιση της απειλής των εισβλητικών ειδών στη Βόρεια Ελλάδα, μέσω της ανάπτυξης συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και πληροφοριών για θηλαστικά».

Συντονιστής Έργου

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος, Εργαστήριο Άγριας Πανίδας & Ιχθυοπονίας Γλυκέων Υδάτων	ΕΑΠ ΑΠΘ

Εταίροι Έργου

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος, Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής και Τηλεπισκόπησης	ΕΔΔΤ ΑΠΘ
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας	ΤΔΜΜΕ ΑΠΘ
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου & Δυτικής Μακεδονίας	ΑΔΗΔΜ
Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας & Θράκης	ΑΔΜΘ
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων	ΔΠΘ
Ελληνική Ομοσπονδία Γούνας	ΕΟΓ
Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας & Θράκης	ΚΟΜΑΘ
Εταιρεία ΓΟΥΝΑΡΗΣ Ν. – ΚΟΝΤΟΣ Κ. Ο.Ε. -"HOMEOTECH Co."	HOMEO

Το έργο LIFE ATIAS “Addressing the Threat of Invasive Alien Species in North Greece, using Early Warning and Information systems for mammals” (LIFE18/NAT/GR/000430) συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος Life

Συντονιστής Εταίροι

II. Σχετικά με το παρόν τεύχος

Το παρόν τεύχος αφορά την Προπαρασκευαστική Δράση Α4 του Προγράμματος «Τεχνικός σχεδιασμός εξάλειψης του αμερικάνικου μινκ». Συγκεκριμένα, το παρόν τεύχος παρουσιάζει τα αποτελέσματα της τεχνικής συνάντησης που πραγματοποιήθηκε στις 06-08/12/2019 στο Νεστόριο Καστοριάς σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης του πληθυσμού του μινκ στην περιοχή μελέτης. Η συνάντηση διοργανώθηκε με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και την παροχή καθοδήγησης στην ομάδα του έργου από εξειδικευμένους επιστήμονες για τον καθορισμό και την ανάπτυξη αποτελεσματικών διαδικασιών για τη βέλτιστη παγίδευση, την εξάλειψη και τον έλεγχο των μινκ στην περιοχή υλοποίησης του έργου. Το σεμινάριο περιλάμβανε επίσης αυτοψίες στις δύο Ζώνες Ειδικής Προστασίας ενδιαφέροντος (Πρέσπες 6/12/2019 και Καστοριά 7/12/2019), καθώς και σε τυχαίες περιοχές όπου έχουν καταγραφεί μινκ (6/12/2019).

English summary

This deliverable presents the results of the technical meeting held on 06-08/12/2019 in Nestorio, Kastoria on how to manage the mink population in the study area. The meeting was organized with the aim of exchanging experiences and providing guidance to the project team by specialized scientists to define and develop effective procedures for optimal trapping, elimination and control of mink in the project area. The seminar also included field visits in the two Special Protection Zones of interest (Prespes 6/12/2019 and Kastoria 7/12/2019), as well as in random areas where mink have been recorded (6/12/2019).

Περίοδος υλοποίησης προγράμματος/ Project Implementation Period			
Ημερομηνία έναρξης/ Start date	02/09/2019	Ημερομηνία ολοκλήρωσης/ End date	31/12/2022

Δράση προγράμματος/ Project action	Α4
Τίτλος παραδοτέου	Έκθεση αποτελεσμάτων της τεχνικής συνάντησης
Deliverable	Report results of the technical meeting
Επικεφαλής εταίρος	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Εργαστήριο Άγριας Πανίδας και Ιχθυοπονίας Γλυκέων Υδάτων
Beneficiary responsible	Aristotle University of Thessaloniki, Laboratory of Wildlife and Freshwater Fish Farming, Department of Forestry and Natural Environment

Έκδοση/ Version	Ημερομηνία/ Date	Συντάκτης/ Editor	Λόγοι τροποποίησης/ Reasons for modification	Στάδιο/ Stage
1.0	28/02/2020	Δ. Μπακαλούδης/ D. Bakaloudis		Ολοκληρωμένο/ Completed
2.0				

III. Συντελεστές Έκδοσης

Ομάδα ΕργασίαςLIFEATIAS

Συντονισμός Έργου & Επιστημονικά Υπεύθυνος Σύνταξης Παραδοτέου	Δρ Δημήτριος Μπακαλούδης Αναπληρωτής Καθηγητής ΑΠΘ, Τμήμα Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος
Συντελεστές Έκδοσης	Έλενα Λουκάκη Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος MSc, HOMEOTECH
	Δρ. Αιμιλία Κοντογιάννη Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος, HOMEOTECH
Διαχείριση έργου	Δέσποινα Βλαχάκη Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος MSc, HOMEOTECH
	Κωνσταντίνος Κόντος Δασολόγος – Περιβαλλοντολόγος, HOMEOTECH

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή 6
2. Αυτοψία Εθνικού Πάρκου Πρεσπών (ΖΕΠ GR1340001) 6/12/2019 7
3. Αυτοψία Λίμνης Καστοριάς (ΖΕΠ GR1320003) 7/12/2019.....8
4.1 Χαιρετισμοί.....10
4.2 Παρουσιάσεις.....11
4.3 Συζήτηση – Q & A.....13
4.4 Κλείσιμο - Συμπεράσματα.....16
Παράρτημα Ι. Κατάλογος Συμμετεχόντων 17
Παράρτημα ΙΙ. 18

1. Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της τεχνικής συνάντησης προσκλήθηκαν και παραβρέθηκαν τρεις διεθνούς φήμης επιστήμονες, ειδικοί σε θέματα διαχείρισης και εξάλειψης του αμερικανικού μινκ (*Neovison vison*), και συγκεκριμένα οι:

- Dr Lauren Harrington, Wildlife Conservation Research Unit, University of Oxford
- Dr Sugoto Roy, International Union for Conservation of Nature (IUCN)
- Dr Iñigo Zuberogoitia, Universidad del País Vasco, Icarus Spain

Το πρόγραμμα της συνάντησης περιελάμβανε επισκέψεις στις περιοχές όπου πρόκειται να εφαρμοστεί το έργο LIFE ATIAS, καθώς και συζήτηση για τον σχεδιασμό των απαιτούμενων ενεργειών με τον αποτελεσματικότερο τρόπο για τη διαχείριση/ ή και τοπική εξάλειψη του πληθυσμού του αμερικανικού μινκ. Πριν την επίσκεψη στο πεδίο, οι ειδικοί επιστήμονες ενημερώθηκαν για τους στόχους του προγράμματος, τις δράσεις, τους εμπλεκόμενους εταίρους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τα χρονοδιαγράμματα, και περιγράφηκαν οι μέθοδοι και οι τεχνικές που προβλέφθηκαν στην πρόταση του έργου.

2. Αυτοψία Εθνικού Πάρκου Πρεσπών (ΖΕΠ GR1340001) 6/12/2019

Πραγματοποιήθηκε μονοήμερη επίσκεψη στο Εθνικό Πάρκο Πρεσπών (ΖΕΠ GR1340001) στις 6/12/2019 (Εικόνα 1). Η ομάδα των επιστημόνων ήρθε σε επαφή με τις ιδιομορφίες της περιοχής (οδικό δίκτυο, βουνά, υδάτινες επιφάνειες, ποτάμια με μόνιμη ροή, ρέματα με εφήμερη ροή, κατοικημένες περιοχές, χρήσεις γης, ασχολίες και επαγγέλματα κατοίκων στις παραλίμνιες περιοχές κλπ) για την απόκτηση της πραγματικής εικόνας και την κατανόηση ύπαρξης τυχών περιοριστικών παραγόντων σε μια από τις περιοχές εφαρμογής του προγράμματος LIFE ATIAS. Στόχος των επισκέψεων ήταν η παροχή οδηγιών από τους ξένους επιστήμονες προς την επιστημονική ομάδα εφαρμογής του σχεδίου εξάλειψης και ελέγχου του μινκ, σύμφωνα με τις συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή εφαρμογής του προγράμματος LIFE ATIAS.

Εικόνα 1. Σημεία επίσκεψης στις λίμνες Πρεσπών.

Σημαντικές επισημάνσεις από τους ειδικούς ήταν: (α) τοποθέτηση μόνιμων πλωτών εξεδρών ανά 1 km περίπου, στην όχθη των λιμνών και σε προσεγγίσιμες θέσεις για εύκολη παρακολούθηση, κι όχι μετακινούμενων εξεδρών, (β) τοποθέτηση μόνιμων πλωτών εξεδρών ανά 1 km περίπου, κατά μήκος του ποταμού που συνδέει την περιοχή της Καστοριάς με τις λίμνες των Πρεσπών, (γ) χρήση παγίδων ζωντανής σύλληψης με μεταλλική πόρτα, κι όχι με πλέγμα, για να φαίνεται από απόσταση εάν είναι κλειστή, (δ) χρήση δολώματος με υλικό που θα ληφθεί από τους οσμοποιούς αδένες εκατέρωθεν της έδρας από νεκρά άτομα στις φάρμες, αντί ψαριού, (ε) εποχή παρακολούθησης για αποτελεσματικότερη εξάλειψη σε δύο προσπάθειες (1η προσπάθεια τον Μάρτιο και 2η προσπάθεια μέσα Αυγούστου-μέσα Οκτωβρίου), (στ) σύγκριση συλλαμβανόμενων ατόμων στις παγίδες με αυτά που θα καταγράφονται ως νεκρά στους δρόμους από ατυχήματα (αναλογία φύλων ανά αίτιο

θνησιμότητας), (ζ) εφαρμογή τεχνικών ελέγχου παρακολούθησης ιχνών μινκ και άλλων ειδών, και (η) συχνότητα και διάρκεια παρακολούθησης ιχνών και παγιδεύσεων.

3. Αυτοψία Λίμνης Καστοριάς (ΖΕΠ GR1320003) 7/12/2019

Για την πλήρη γνωριμία των επιστημόνων με την περιοχή εφαρμογής του έργου LIFE ATIAS, πραγματοποιήθηκε επίσης μονοήμερη επίσκεψη στη Λίμνη Καστοριάς (ΖΕΠ GR1320003) στις 7/12/2019. Η ομάδα των επιστημόνων περιηγήθηκε περιμετρικά της λίμνης, καθώς επίσης επισκέφτηκε ορισμένα τμήματα του ποταμού Αλιάκμονα και κάποιους παραποτάμους (Εικόνα 2). Όπως στην περίπτωση των Πρεσπών, έτσι κι εδώ εντοπίστηκαν οι ιδιομορφίες της περιοχής και οι τυχών περιοριστικοί παράγοντες που μπορεί να εμφανιστούν κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου LIFE ATIAS. Συζητήθηκαν εκτενώς ο σχεδιασμός τοποθέτησης πλωτών εξέδρων για την παρακολούθηση του πληθυσμού και της παρουσίας/κατανομής του μινκ, οι τύποι παγίδων ζωντανής σύλληψης και η αποφυγή παγίδευσης ειδών μη-στόχων, μέτρα βιοασφάλειας κατά την εφαρμογή του προγράμματος συλλήψεων, αποτελεσματικότητα παγίδευσης σε χερσαία και υδάτινα περιβάλλοντα, εφαρμογή και λειτουργία σχεδίου παγίδευσης (εποχές εφαρμογής, συχνότητα επισκέψεων, έλεγχος για ίχνη, διάρκεια λειτουργίας παγίδων, κλπ), τεχνικές θανάτωσης των συλληφθέντων ατόμων και αποτελεσματικότητα αυτών, και πιθανά προβλήματα εφαρμογής της παγίδευσης που προέκυψαν στις χώρες των ξένων επιστημόνων (Αγγλία, Σκωτία και Ισπανία).

Επιπλέον των επισημάνσεων που διατυπώθηκαν στην προηγούμενη ενότητα, άλλες σημαντικές παρατηρήσεις από τους ειδικούς ήταν: (α) σε περίπτωση μαρτυρίας εμφάνισης μινκ η τοποθέτηση 4-5 δολωμένων παγίδων γύρω από τη θέση εντοπισμού, (β) παρακολούθηση επιπλέον ειδών πτηνών που αποκρίνονται πληθυσμιακά άμεσα στην εξάλειψη του μινκ, όπως φαλαρίδα (*Fulica atra*), εκτός από τα απειλούμενα και είδη χαρακτηρισμού των δύο περιοχών, και (γ) πλήρη αξιοποίηση όλων των ατόμων που συλλαμβάνονται για μορφομετρικές αναλύσεις, αναλύσεις τροφικών συνηθειών, δυναμικής πληθυσμού, επαναποίκησης και χρήσης ενδιαιτήματος.

Εικόνα 2. Σημεία επίσκεψης στη Λίμνη Καστοριάς.

4. Πρακτικά Τεχνικής Συνάντησης 8/12/2019 Νεστόριο

4.1 Χαιρετισμοί

- Dr Δημήτριος Μπακαλούδης, Συντονιστής Προγράμματος, Αναπληρωτής Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Χαιρετισμός & Παρουσίαση των καλεσμένων

- Βασίλειος Μιχελάκης, Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας – Εταίρου του προγράμματος

Χαιρετισμός

Τοποθέτηση του προβλήματος στην περιοχή δικαιοδοσίας του, το οποίο – κατά τη γνώμη του - έχει προκύψει κυρίως από τις απελευθερώσεις ζώων από τις φάρμες, πριν από μερικά χρόνια.

Ευχές για καλή αρχή των εργασιών του προγράμματος και καλά αποτελέσματα.

- Δρ Ιωάννης Σάββας, Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης – Εταίρου του προγράμματος

Τοποθέτηση του προβλήματος στην περιοχή δικαιοδοσίας του, με έμφαση στην επίδραση του σε επίπεδο οικοσυστήματος, όπου παρατηρούνται – πέραν της αύξησης του πληθυσμού των μινκ- και νέα προβλήματα, ως αλυσιδωτή αντίδραση. Πιστεύει ότι το πρόγραμμα έρχεται να δώσει λύσεις στο πεδίο και ταυτόχρονα να διαχυθεί η γνώση, προκειμένου να εξαχθούν και να εφαρμοστούν καλές πρακτικές για την αντιμετώπιση του προβλήματος, όχι μόνο στην Ελλάδα.

- Δημήτριος Κοσμίδης, Πρόεδρος Ελληνικής Ομοσπονδίας Γούνας, Εταίρου του προγράμματος

Χαιρετισμός.

Περιγραφή του προβλήματος που προέκυψε από τις απελευθερώσεις και υφίσταται στην περιοχή πάνω από μία 10ετία.

Περιγραφή των ενεργειών που έχουν γίνει από την Ελληνική Ομοσπονδία Γούνας για την αντιμετώπιση τόσο του προβλήματος των απελευθερώσεων και των δραπετεύσεων ζώων, όσο και για την αύξηση του πληθυσμού των μινκ εκτός φαρμών. Οι ενέργειες γίνονται σε

συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Γούνας, με αποκορύφωμα αίτημα προς την Commission για λήψη μέτρων.

4.2 Παρουσιάσεις

Παρουσίαση 1: Dr Δημήτριος Μπακαλούδης, Συντονιστής Προγράμματος, Αναπληρωτής Καθηγητής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Σύντομη παρουσίαση του προγράμματος LIFE ATIAS, των στόχων, των δράσεων και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του.

Αναλυτική παρουσίαση της Δράσης Α4: Τεχνικός Σχεδιασμός για τη Διαχείριση του πληθυσμού του Αμερικάνικου Μινκ, με έμφαση στις τεχνικές απομάκρυνσης των μινκ από την περιοχή.

Παρουσίαση 2: Dr Lauren Harrington, Βιολόγος Άγριας Πανίδας, Wildlife Conservation Research Unit, Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης -Υπεύθυνη διαχείρισης αμερικάνικου μινκ

Παρουσίαση της βιολογίας, φυσιολογίας και συμπεριφοράς του αμερικάνικου μινκ στο φυσικό περιβάλλον, με έμφαση στην επίδρασή του στην τοπική βιοποικιλότητα.

Περιγραφή στρατηγικών παγίδευσης και της υλοποίησής τους στο Ηνωμένο Βασίλειο και σύγκριση της αποτελεσματικότητας των μεθόδων σύλληψης.

Γενικά, προτείνονται πλωτές παγίδες τόσο για την εκτίμηση του πληθυσμού, με έλεγχο που πρέπει να γίνεται 4 φορές το έτος, όσο και για τη σύλληψή τους. Στη δεύτερη περίπτωση οι παγίδες πρέπει να ελέγχονται κάθε 24 ώρες για 10 ημέρες, με την έρευνα να δείχνει ότι το 17% των ατόμων παγιδεύεται τις δύο πρώτες νύχτες.

Q & A: Πώς προέκυψε ο πληθυσμός του αμερικάνικου μινκ στο Ηνωμένο Βασίλειο;

Από απελευθερώσεις και δραπετεύσεις από τις φάρμες.

Παρουσίαση 3: Dr Sugoto Roy, International Union for Conservation of Nature (IUCN)

Σύντομη περιγραφή της οικονομικής και οικολογικής επίδρασης του αμερικάνικου μινκ στα Western Isles της Σκωτίας.

Εκεί βασικός στόχος της εφαρμοζόμενης στρατηγικής ήταν να περιοριστεί η πηγή του προβλήματος, μειώνοντας τον κίνδυνο δραπετεύσεων, εφαρμόζοντας όσο το δυνατόν πιο αυστηρά μέτρα ασφαλείας.

Τοποθετηθήκαν 4200 παγίδες, πολλές από αυτές γύρω από τις φάρμες και παρακολουθούνταν η πληθυσμιακή τους τάση, με πολύ σημαντική παράμετρο εκτίμησης τον αριθμό των νεκρών ζώων που εντοπίζονταν, καθώς από αυτά παρατηρήθηκε ότι ο πληθυσμός γινόταν νεότερος.

Η στρατηγική που ακολουθήθηκε βασίστηκε στη λογική της παρατήρησης του πληθυσμού και της συμπεριφοράς των ζώων που θα έδινε πληροφορίες για τους παράγοντες που κάνουν τα μινκ πιο ευάλωτα, προκειμένου να μειωθεί ή και να εξαφανιστεί ο πληθυσμός. Για το λόγο αυτό τοποθετήθηκαν και πομποί (radio trackers). Σαν αποτέλεσμα, μία από τις τεχνικές που ακολουθήθηκε ήταν να τοποθετούνται παγίδες κοντά στις θέσεις αναπαραγωγής, προκειμένου να συλλαμβάνονται νεαρά άτομα (Roy & Robertson 2017[1]).

Μία άλλη μέθοδος που ακολουθήθηκε, ήταν με εκπαιδευμένα σκυλιά – όπως είναι τα κυνηγόσκυλα.

Τέλος, τονίστηκε η σημασία της ικανότητας των παρατηρητών, καθώς υπάρχουν άνθρωποι που αντιλαμβάνονται το οικοσύστημα και μπορούν να ερμηνεύσουν τη συμπεριφορά των ζώων· τέτοιοι είναι ο ντόπιος πληθυσμός, οι ψαράδες και κυρίως οι θηροφύλακες, που είναι περισσότερο αποτελεσματικοί. Η δε σημασία τους αυξάνεται, όσο μεγαλύτερη είναι η περιοχή εφαρμογής. Επιπλέον, η συνεισφορά της τοπικής κοινωνίας – και κυρίως των ηλικιωμένων ατόμων - στην παροχή πληροφορίας, ακόμα και αν αυτή μοιάζει φαινομενικά ασήμαντη – όπως η εξαφάνιση μίας κότας – μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό ζώων ή περιοχής κατάλληλης για τοποθέτηση παγίδων.

Q & A: Ποια είναι τα χαρακτηριστικά των σημείων τοποθέτησης των παγίδων;

Σύνδεση του χώρου με την τροφή και την τυχαιότητα. Πρόκειται κυρίως για θέσεις που προκύπτουν από την εμπειρία και την παρατήρηση.

---

[1] Roy, S. & P.A. Robertson (2017) Matching the strategy to the scenario; case studies of mink *Neovison vison* management. *Mammal Study*, 42(2):71-80.

Q & A: Διευκρινήσεις για τη χρήση των σκύλων

Η χρήση των σκύλων στα Western Isles δεν έγινε για να κυνηγήσουν αυτά τα μινκ, αλλά για να εντοπίσουν σημεία περάσματος ή/ και θέσεις αναπαραγωγής μέσω της μυρωδιάς, ώστε να τοποθετηθούν οι παγίδες.

Παρουσίαση 4: Dr Iñigo Zuberogoitia, Universidad del País Vasco

Παρουσίαση του προβλήματος στην Ισπανία, όπου παρατηρείται παρουσία αμερικάνικου μινκ από τα τέλη της δεκαετίας του ’80. Τότε, ξεκίνησε και η μελέτη του είδους και η παρακολούθηση του πληθυσμού τους. Ωστόσο, δεδομένου ότι επρόκειτο για ένα άγνωστο, ξενικό είδος, τα μοντέλα που δημιουργήθηκαν έπεσαν περίπου 20 χρόνια έξω, και το πρόβλημα εντάθηκε πολύ γρήγορα.

Άμεσο αποτέλεσμα ήταν η επίδραση στους πληθυσμούς του ευρωπαϊκού μινκ, το οποίο κατά τόπους εξαφανίστηκε εντελώς.

Δεδομένου ότι και στην περίπτωση αυτή η πηγή του προβλήματος εντοπίστηκε σε αποδράσεις από τις φάρμες, οι Ισπανικές Αρχές έκλεισαν όλες τις φάρμες της περιοχής των Βάσκων εκτός από μία, από την οποία ωστόσο, συμβαίνουν ακόμα αποδράσεις.

Παρουσίαση των διαφορών στη μορφολογία, φυσιολογία και κυρίως στη συμπεριφορά μεταξύ των δύο ειδών.

Q & A: Υπήρξαν αντιδράσεις για την παγίδευση των ζώων; Και ποια είναι η λύση;

Στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν υπήρξε ιδιαίτερη αντίδραση.

Στην Ισπανία, μερίδα της κοινωνίας αντέδρασε στην παγίδευση και κυρίως στη θανάτωση των ζώων. Λύση ήταν η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση, μέσα από οργανωμένες καμπάνιες.

4.3 Συζήτηση – Q & A

1. Τι είδους δόλωμα χρησιμοποιείται στις παγίδες;

SR_ Γενικά, δε χρησιμοποιείται τροφή ως δόλωμα, γιατί μπορεί να προσελκύσει και άλλα ζώα.

Χρησιμοποιούνται ορμόνες από τους οσμοποιούς αδένες – αρσενικές ή θηλυκές – για να νομίσουν ότι πρόκειται για φωλιά. Αυτές αφαιρούνται από ζώα τα οποία έχουν παγιδευτεί ή

ακόμα και από τις φάρμες. Δοκιμασμένη μέθοδος είναι η τοποθέτηση ορμόνης σε φτερά, που ομοιάζουν με υπολείμματα γεύματος.

2. Έχουν γίνει αναλύσεις στομαχικού περιεχομένου για τη διερεύνηση των τροφικών συνηθειών;

SR_Έγιναν προκειμένου να διερευνηθεί η συσχέτιση υγείας και ποιότητας γούνας με τον τύπο ενδιαιτήματος και τις διατροφικές συνήθειες. Καλύτερη ποιότητα εμφανίστηκε σε ζώα που ζούσαν στις όχθες (ποταμών – λιμνών), όπου συνήθως τρέφονταν με μικρά πουλιά και σολωμό.

LH_Έγινε ιστολογική ανάλυση για να μελετηθεί η προέλευση των ζώων και οι διαδρομές που ακολουθήθηκαν από τα ζώα μέχρι την τελική αποικία.

Γενικά, παρατηρήθηκε εποχική μεταβολή στη δίαιτά τους.

Όμως, στις περισσότερες περιπτώσεις τα στομάχια που ανοίχτηκαν ήταν άδεια. Για το λόγο αυτό κατέληξαν ότι περισσότερα δεδομένα λαμβάνονται από τα περιττώματά τους.

Επίσης, επειδή είναι σημαντική η πληροφορία του αν τρέφονται με προστατευόμενο είδος, πρέπει να παρακολουθείται ταυτόχρονα και ο πληθυσμός αυτού του είδους. Αυτό συμβαίνει γιατί το τυχαίο δείγμα μπορεί να μην έχει τραφεί με άτομο από το προστατευόμενο είδος, οπότε η μεταβολή θα φαίνεται μόνο στον πληθυσμό του προστατευόμενου είδους.

3. Ποιος είναι ο φυσικός θηρευτής του αμερικάνικου μινκ;

LH_Στο Ηνωμένο Βασίλειο αρχικά, κυνηγούσαν τα μινκ οι βίδρες και οι αλεπούδες, οπότε και νόμιζαν ότι μπορεί να είναι ο φυσικός εχθρός τους. Ωστόσο, τα μινκ προσαρμόστηκαν, αλλάζοντας ενδιαίτημα, συνήθειες και συμπεριφορά προκειμένου να αποφεύγουν τους θηρευτές τους.

IZ_Στην Ισπανία είναι κυρίως η αλεπού.

4. Είναι απαραίτητη η μελέτη των μορφολογικών χαρακτηριστικών των μινκ;

DB_Έχει προβλεφθεί από το LIFE ATIAS, με την υλοποίηση της Δράσης C2.

IZ_Τα μορφολογικά χαρακτηριστικά είναι σημαντικά καθώς δίνουν πληροφορίες για την προέλευση και την εξέλιξη των πληθυσμών. Γενικά παρατηρείται ότι αμέσως μετά την απελευθέρωση ή την απόδραση τους από τις φάρμες είναι μεγάλα και χοντρά, καθώς αφενός ταΐζονται και αφετέρου είναι σε αιχμαλωσία. Κάθε επόμενη γενιά έχει μικρότερο μέγεθος.

Επιπλέον, πολύ συχνά απαντώνται μινκ των οποίων το χρώμα της γούνας δεν είναι σκούρου χρώματος, αλλά λευκό ή μπεζ, και τα οποία είναι σίγουρα υβρίδια που έχουν δημιουργηθεί στις φάρμες.

5. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος LIFE ATIAS ποια πρέπει να είναι η αντίδραση, τόσο επικοινωνιακά όσο και σε επίπεδο δράσεων, σε περιπτώσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν ακτιβιστές οικολόγοι και φιλοζωικές οργανώσεις;

LH_ Στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν υπήρξε ιδιαίτερο πρόβλημα. Ωστόσο, υπήρξαν καμπάνιες ενημέρωσης για την απειλή που αποτελούν τα αμερικάνικα μινκ στην τοπική βιοποικιλότητα.

IZ_Δεν υπάρχει συνταγή αντιμετώπισης και ορισμένες φορές είναι αδύνατο να αποφευχθούν οι συγκρούσεις με τις οικολογικές οργανώσεις.

6. Ποιο είναι το πρωτόκολλο που πρέπει να ακολουθηθεί σε περιπτώσεις νέων αποδράσεων ζώων από τις φάρμες.

SR_Καταρχήν πρέπει να αποκλειστεί η περιοχή από ανθρώπους – κυνηγούς, ψαράδες κλπ - και σκυλιά, προκειμένου να περιοριστούν όσο είναι δυνατόν τα ζώα που διέφυγαν.

Ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας, με έμφαση σε κυνηγούς και ψαράδες. Οι πληροφορίες δε που αποκομίζονται από την τοπική κοινωνία είναι πολύ χρήσιμες και θα βοηθήσουν στην χωρική αποτύπωση των ζώων που κατάφεραν να διαφύγουν.

Τέλος, είναι σημαντική η ανάληψη υποχρέωσης – όχι μόνο από τους κατοίκους, όπως αναφέρθηκε – αλλά και από τις φάρμες, ώστε να υπάρχει άμεση ενημέρωση σε περιπτώσεις διαφυγής.

7. Υπάρχουν περιπτώσεις που μινκ μένουν στα εγκαταλελειμμένα σπίτια των χωριών, από όπου έχουν εξαφανίσει τα ποντίκια και τα περιστέρια, αλλά κάνουν και επιθέσεις σε κοτέτσια, οπότε και η τοπική κοινωνία ζήτησε από την Ομοσπονδία Γούνας να πάρουν μέτρα. Επίσης, εμφανίζονται κοντά στις φάρμες, ακολουθώντας οχήματα που μεταφέρουν τροφή. Ωστόσο, οι φάρμες δεν τα θέλουν καθώς υπάρχει ο κίνδυνος μόλυνσης των εκτρεφόμενων ζώων από τις ασθένειες των άγριων.

SR_Τα σπίτια πρέπει να χαρτογραφηθούν και να τοποθετηθούν κοντά τους παγίδες.

4.4 Κλείσιμο - Συμπεράσματα

DB_Ενημέρωση να συλλέγονται τα πτώματα των νεκρών ζώων, τα οποία βρίσκουν οι θηροφύλακες.

IZ_Καλό είναι να μην εξαναγκασθεί κάποιος να ασχοληθεί ή να συνεισφέρει με οποιονδήποτε τρόπο στο πρόγραμμα, παρά μόνο όσοι ενδιαφέρονται.

Παράρτημα Ι. Κατάλογος Συμμετεχόντων

Θέμα συνάντησης	
Δράση προγράμματος	
Ομιλητές/ Εισηγητές	
Ημερομηνία	8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019
Τόπος	ΝΕΣΤΟΡΙΟ- ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

α/α	Ονοματεπώνυμο	Φορέας	Θέση	Υπογραφή
1	Δημήτριος Μπακαλούδης	ΑΠΘ	Αναπ. Καθηγητής	
2	Χαδινίδου Ιωάνα	Α.Δ.Μ.Θ	Δασολόγος	
3	Θεοδωρίδου Δωρέα	—"—	—"—	
4	Σερδέρης Κωνσταντίνος	Α.Δ.Μ.Θ	Υπάλληλος	
5	Βλάχος Χρ	Α.Π.Θ.	—	
6	Σύστο Ρο	IUCN	—	
7	Lauren Hampton.	Oxford University.	Dr.	
8	Ιωάννα Ζυγκλογιάννη	E.M. KARUS	Dr	
9	Έλενα Λουκάκη	ΤΕΛΝΟΟΜΟΙΟΣΤΑΣΙΑ	Υπάλληλος	
10	Αμαλία Κουτσιάννη	—"—	Dr.	
11	Σκορδάς Κυριάκος	ΣΤ' ΚΟΜΑΘ	Γ.Γ.	
12	Λάλλας Δημήτριος	ΣΤ' ΚΟΜΑΘ Οικονομικός	Γραφείο	
13	ΜΠΙΕΥΡΗΣ Αθανάσιος	ΣΤ. ΚΟΜΑΘ	ΣΙΑΤΙΣΤΑ	
14	ΙΣΤΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΣΤ' ΚΟΜΑΘ	ΑΡΧΙΣΟΡΕΣΤ.	
15	Ιωάννα-Μαρία Μόκκα	Α.Π.Θ.	Δασολόγος	
16	Λαίνεφα Αικατερίνη	Δ/νση Δασών Κοζάνης	Δασολόγος	
17	Ζηζοπούλου Αργυρούλη	Δ/νση Δασών Κοζάνης	Δασολόγος	
18	Μιχελάκης Βασίλειος	Α.Δ.Η.Δ.Μ.	Συντονιστής	
19	Σάββας Ιωάννης	Σερτσαλής	Α.Δ.Μ.Θ.	
20	Παλαγιάς Θεόδωρος	Δ/χείο Τοπογράφων	ΑΔΗΔΜ	

α/α	Ονοματεπώνυμο	Φορέας	Θέση	Υπογραφή
21	Κοσμιδης Δημητριος	Ε.Ο.Τ		
22	Κοσοφογιάννης Χαλίκο	ΕΟΤ		
23	Μπλιτσας Ιωάννης	Ε.Ο.Τ		
24	ΙΣΑΑΚ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΤ' ΚΟΜΑΘ	Δ/ΣΤΟΠΟΛΟΣ ΕΠΙΣΤ. ΣΥΝΕΡΓ	
25	Κωστάρας Νίκος	ΣΤ' ΚΟΜΑΘ		
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				

Παράρτημα II.

SEARCH

WILDCRU
Wildlife Conservation Research Unit

News

Tackling the issue of invasive American mink in northwestern Greece

December 16, 2019

The WildCRU have been carrying out research on American mink – their ecology, behaviour and management – for over 20 years, working in the UK, Estonia, Belarus and Patagonia. Last week Lauren Harrington, Senior Researcher at WildCRU, together with Sugoto Roy (IUCN) and Inigo Zuberogoitia (Icarus, Spain), was pleased to be able to share some of this experience with a team led by Dimitris Bakaloudis (Aristotle University of Thessaloniki, Greece) as part of a LIFE project to control non-native, invasive American mink in the Kastoria region of northwestern Greece, an important area for breeding and over-wintering birds. This will be the first project in Greece to tackle the issue of invasive species, and it comes with plenty of

challenges since it is situated in an area where American mink are still farmed and the fur industry is important to the local economy. We spent two days touring the region and advising on methodology and strategy, focusing particularly on the use of mink rafts as an efficient monitoring and trapping tool. The trip ended with a workshop to address the technical planning aspects of the project, attended by the head of the Hellenic Fur Federation, the Forestry Service, and the Hunters Federation – the three of us (myself – Lauren, Sugoto and Inigo) gave short presentations on our own work on mink control, which were all very well received. This project will be important, not only for its local impact, but also by helping to lead the way in what is an increasingly difficult Europe-wide issue.

« Previous news item | View all news | Return to news & events | Next news item »